

Valtioneuvoston asetus

mehiläishoitotuesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetussa laissa (999/2012) tarkoitettuun mehiläishoitotukeen liittyvistä määräajoista, seurantatiedoista, tuensaajien valintaperusteista, tukikelpoisista toimenpiteistä ja hyväksyttävistä kustannuksista. Tukea voidaan myöntää ja maksaa valtion talousarviossa osoitettujen varojen rajoissa sekä jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalous-rahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategia-suunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 88 artiklan 2 kohdassa säädetyissä rajoissa.

2 §

Neuvonta, tiedotus ja koulutus

Tukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin toimiin, joiden tavoitteena on antaa mehiläishoitajille neuvontaa, tiedotusta ja koulutusta sekä mehiläishoitoalan kouluttajille annettavaan perus- ja täydennyskoulutukseen. Tukea voidaan myöntää myös viestintä- ja oppimisympäristön kehittämiseen sekä toimiin, joiden tavoitteena on verkostoitumisen lisääminen.

3 §

Tuholaisten ja tautien torjunta

Tukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaisiin mehiläisiin kohdistuvien tuholaisten ja tautien torjumiseen liittyviin seuranta- ja kehittämistoimiin.

4 §

Mehiläispesien siirtohoidon järjeistäminen

Tukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan b alakohdan iv alakohdan mukaiseen mehiläispesien siirtohoidon ja pölytyspalvelujen kehittämiseen sekä niihin liittyvään tiedon hankintaan ja tiedon välittämiseen sekä lajihunajien tuottamisen edistämiseen.

5 §

Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit

Tukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisiin mehiläistuotteiden, mehiläiskadon tai mehiläisten tuottavuuden laskun ja mehiläisille mahdollisesti myrkyllisten aineiden laboratorioissa tehtävään analysointiin sekä muissa tukikelpoisissa toimenpiteissä tarvittaviin laboratorioanalyysiin. Tukea voidaan myöntää myös edellä mainittujen laboratorioanalyysien toteuttamiseksi välttämättömiin toimiin.

6 §

Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen

Tukea voidaan myöntää sellaisiin suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisiin toimiin, joiden tarkoituksena on mehiläispesien määrän säilyttäminen ja kasvattaminen. Tukea voidaan myöntää mehiläisrotujen ja mehiläiskantojen parantamiseen ja turvaamiseen sekä jalostamiseen.

7 §

Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa

Tukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaiseen soveltavaan tutkimukseen, jota tehdään yhteistyössä mehiläishoitoalaan perehtyneiden tutkimuslaitosten kanssa. Tukea voidaan myöntää myös tutkimus- ja koulutuslaitosten ja mehiläisalan tutkijoiden kanssa pidettävään yhteydenpitoon sekä toimenpiteen kannalta tarvittaviin investointeihin, jos niiden osoitetaan liittyvän tiettyyn tutkimusprojektiin.

8 §

Mehiläistuotteiden menekinedistäminen

Tukea voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 55 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaiseen mehiläistuotteiden markkinaseurantaan ja -kartoitukseen, menekinedistämiseen sekä tiedottamiseen. Tukea voidaan myöntää myös toiminnan järjestämiseen, jonka tavoitteena on tutustuttaa lapset ja nuoret mehiläishoitoalaan.

9 §

Hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttävien kustannusten on oltava 2—8 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia:

- 1) palkkaus- ja palkkiokustannuksia ja niihin liittyviä lakisääteisiä kustannuksia, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;
- 2) matka- ja majoituskustannuksia;
- 3) ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvia kustannuksia;
- 4) koulutustilaisuuksien, tapahtumien ja muiden tilaisuuksien järjestämisestä tai niihin osallistumisesta aiheutuvia kustannuksia;
- 5) messuille tai näyttelyyn osallistumisesta aiheutuvia kustannuksia;

6) välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja digitaalisista ratkaisuksista aiheutuvia kustannuksia; materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempää;

7) julkaisu- ja jakelukustannuksia;

8) opetustarhojen perustamisesta ja niiden opetustarha käytöstä aiheutuvia kustannuksia;

9) tutkimushankkeista ja näyttöiden otosta sekä analysoinnista aiheutuvia kustannuksia;

10) yleishallinnon kuluja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille interventiotyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023—2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta, annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126, jäljempänä *suunnitelma-asetusta täydentävä delegoitu asetetus*, 23 artiklan 2 kohdassa säädetyissä rajoissa, siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen;

11) muita kuin 1—10 kohdassa tarkoitettuja kustannuksia siltä osin, kun ne välittömästi liittyvät 2—8 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Avustettavaan toimintaan jaettavat kulut ja kustannukset voidaan hyväksyä vain siltä osin kuin ne kohdennetaan 2—8 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseen.

10 §

Mehiläishoitotuella toteutettavat investoinnit

Edellä 2—7 §:ssä tarkoitetuissa toimenpiteissä tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja. Tukea voidaan tällöin myöntää myös tuensaajan toimitilojen ulkopuolella aineelliseen omaisuuteen tehtäviin investointeihin, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta taroituksenmukaista.

Tuensaajan on käytettävä mehiläishoitotuella hankittua aineellista ja aineetonta omaisuutta suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisella tavalla.

Investointien on säilyttävä tuensaajan omistuksessa ja hallinnassa niiden verotuksellisen poistoajan loppuun saakka tai viiden vuoden ajan riippuen siitä kumpi ajanjakso on lyhyempi.

Jos investointi täyttää suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan toisen alakohdan mukaiset ehdot, investointien on säilyttävä tuensaajan omistuksessa ja hallinnassa niiden verotuksellisen poistoajan loppuun saakka tai kolmen vuoden ajan riippuen siitä kumpi ajanjakso on lyhyempi.

11 §

Hyväksyttävien kustannusten kohtuullisuus

Tuen hakijan on tuen hakemisen yhteydessä esitettävä hankintoja koskeva suunnitelma siitä, miten investoinnit sekä välineiden ja ostopalveluiden hankinnat toteutetaan ja miten kustannusten kohtuullisuus varmistetaan. Jos toimenpide toteutetaan yhdessä tarhaajien kanssa, tulee tuensaajan esittää edellä mainitussa suunnitelmassa selkeät valintaperusteet näiden tarhaajien valinnalle.

Jos investointiin tai hankintaan ei sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016), tuen hakijan tulee toimittaa yli 2500 euron suuruisissa hankinnoissa selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai jokin muu selvitys, jonka perusteella kustannusten kohtuullisuus on mahdollista arvioida. Tavanomaisella hintatasolla tarkoitetaan tavarantoimittajien yleisesti käyttämiä hintoja.

Jos tuensaaja toteuttaa yhteistyössä emonkasvattajien kanssa seuraavia 6 §:ssä tarkoitettuja toimia, tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua menettelyä sovelletaan, riippumatta siitä ylittyykö mainitussa momentissa säädetty kynnyсарvo:

- 1) paritustarhatoiminnot;
- 2) emojen valinta;
- 3) emojen arvostelu;
- 4) keinosiementäminen.

Tuen myöntäjän on varmistettava hankkeen kokonaiskustannusarvion kohtuullisuus tukea myönnettäessä siltä osin kuin se on mahdollista. Kustannusten kohtuullisuudesta on kuitenkin varmistuttava kaikilta osin viimeistään ennen tuen maksamista.

12 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset

Tukea ei myönnetä:

- 1) edustuskustannuksiin;
- 2) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaisesta toiminnasta;
- 3) suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen liitteessä II tarkoitettuihin kustannuksiin.

Matka- ja majoituskustannuksista sekä päivärahoista hyväksytään enintään Verohallinnon päätöksen mukainen verovapaa korvaus.

Suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisista henkilöstökustannuksista korvataan enintään saman tyyppisistä palveluista kyseisillä markkinoilla yleisesti hyväksytyjä kustannuksia vastaava määrä. Tuensaajan tulee toimittaa tarvittavat tiedot edellä mainituista henkilöstökustannuksista Ruokavirastolle.

13 §

Selvitykset ja seurantatiedot

Viimeisen maksuhakemuksen yhteydessä toimitetaan loppuraportti hankesuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta.

14 §

Hankkeiden pituus ja toimenpiteiden toteuttamisen hyväksyttävä ajanjakso

Mehiläishoitotukea voidaan myöntää hankkeisiin, joiden kestoaika on kaksi vuotta.

Tuensaajan on laadittava toimenpiteiden toteuttamista ja kustannuksia koskeva suunnitelma kalenterivuositain jaoteltuna. Toimenpiteet on toteutettava edellä mainitussa suunnitelmassa ilmoitettuna ajankohtana.

15 §

Tuen maksamisen edellytykset

Tukea voidaan maksaa toimenpiteille, jotka on aloitettu tukihakemuksen vireilletulon jälkeen. Hakemus ei kuitenkaan tule vireille, ennen kuin hakemuksessa on esitetty seuraavat yksilöidyt ja todenmukaiset tiedot:

- 1) tuen hakija;

- 2) hakemuksen kohteena olevat toimenpiteet;
- 3) toimenpiteiden kustannukset;
- 4) haetun tuen määrä;
- 5) hankesuunnitelma.

16 §

Mehiläishoitotuen maksun hakeminen

Hakujaksot mehiläishoitotuen maksulle ovat seuraavat:

- 1) 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän maaliskuuta välisenä ajanjaksona, mainitut päivät mukaan lukien, aiheutuneista menoista on haettava tukea viimeistään 15 päivänä toukokuuta;
- 2) 1 päivän huhtikuuta ja 30 päivän kesäkuuta välisenä ajanjaksona, mainitut päivät mukaan lukien, aiheutuneista menoista on haettava tukea viimeistään 15 päivänä elokuuta;
- 3) 1 päivän heinäkuuta ja 30 päivän syyskuuta välisenä ajanjaksona, mainitut päivät mukaan lukien, aiheutuneista menoista on haettava tukea viimeistään 15 päivänä marraskuuta;
- 4) 1 päivän lokakuuta ja 31 päivän joulukuuta välisenä ajanjaksona, mainitut päivät mukaan lukien, aiheutuneista menoista on haettava tukea viimeistään 15 päivänä helmikuuta.

Tuen maksua koskevaan hakemukseen on liitettävä selvitys menoista sekä jäljennökset laskuista ja tositteista.

17 §

Tuen maksaminen ennakolta

Tukea voidaan maksaa ennakolta tuenhakijan hakemuksesta ja Ruokaviraston harkinnan mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä maksajavirastoja ja muita elimiä, varainhoitoa, tilien tarkastamista ja hyväksymistä, vakuuksia sekä euron käyttöä koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/127 15 a artiklassa tarkoitettulla tavalla. Ennakolta voidaan maksaa enintään 80 prosenttia kalenterivuodelle ennakoituista menoista.

Ruokavirasto avaa vuosittain hankkeiden toteuttajille ennakoiden haun.

18 §

Mehiläishoitotuen tuensaajien ja esitettyjen toimenpiteiden valintaperusteet

Hankkeiden valinnassa käytettävien valintakriteerien soveltamisessa huomioidaan se, että:

- 1) esitettyjen toimenpiteiden tulee hyödyttää laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia ottaen huomioon kyseisen toimenpiteen luonne;
- 2) hankkeessa hankittu ja tuotettu tieto saatetaan mehiläishoitoalan toimijoiden käyttöön ja hankkeen tulokset julkaistaan;
- 3) hanke vastaa 2—8 §:ssä kuvattuja mehiläishoitoalaa koskevia toimenpiteitä sekä niille Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmassa mehiläishoitoalan toimenpiteille esitettyjä tavoitteita ja sisältöjä;
- 4) hankehakemuksessa on hankkeen etenemisen tarkastelun mahdollistava tavoitteellinen ja konkreettinen hankesuunnitelma, joka on selkeä, realistinen ja riittävän yksityiskohtainen;
- 5) hankesuunnitelma on yhteneväinen esitetyn kustannusarvion kanssa ja siitä käy ilmi, että hankkeen toteuttamiseen on varattu riittävät resurssit ja asiantuntemus.

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä tammikuuta 2023.
Tällä asetuksella kumotaan mehiläishoitotuesta annettu valtioneuvoston asetus (754/2019).
Ennen tämän asetuksen voimaan tuloa myönnettyihin mehiläishoitotukiin sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 19.1.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Erityisasiantuntija Lasse Saarela